

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

MÃ ĐỀ 01

MÔN THI: TOÁN

Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian phát đề

Câu 1. (2,0 điểm) Rút gọn các biểu thức sau

a) $A = \sqrt{12} + 3\sqrt{3}$.

b) $B = \left(\frac{1}{\sqrt{x}} - \frac{1}{\sqrt{x}+2} \right) : \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+2}$ với $x > 0$.

Câu 2. (2,0 điểm)a) Tìm giá trị của m để đường thẳng có phương trình $y = 2x + m - 1$ đi qua điểm $A(3;9)$.

b) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 3x + y = 3 \\ x - 2y = 8 \end{cases}$$

Câu 3. (1,0 điểm) Cho phương trình $x^2 - 2(m+3)x + m^2 + 3m - 4 = 0$ (m là tham số). Tìm giá trị của m để phương trình đã cho có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn $\frac{x_1 - 8}{x_2} + \frac{x_2 - 8}{x_1} = \frac{4}{3}$.**Câu 4. (1,0 điểm)** Hai người cùng làm chung một công việc trong $\frac{6}{5}$ giờ thì xong. Nếu mỗi người làm một mình thì thời gian người thứ nhất hoàn thành công việc ít hơn người thứ hai là 1 giờ. Hỏi nếu làm một mình thì mỗi người hoàn thành công việc đó trong bao lâu?**Câu 5. (1,0 điểm)** Cho tam giác ABC vuông tại A , đường cao AH ($H \in BC$). Biết độ dài các cạnh $AB = 6$ cm, $BC = 10$ cm. Tính độ dài đoạn thẳng BH và $\sin \widehat{ABC}$.**Câu 6. (2,0 điểm)** Cho đường tròn tâm O , đường kính AB . Trên đường tròn (O) lấy điểm C khác B sao cho $AC > BC$. Hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại A và C cắt nhau ở E .a) Chứng minh $AOCE$ là tứ giác nội tiếp.b) Gọi H là giao điểm của AC và OE . Đường thẳng đi qua O vuông góc với AB cắt CE và BC lần lượt tại M và N , EN cắt OC tại K , OE cắt AN tại I . Đường thẳng BE cắt đường tròn (O) tại F (F khác B). Chứng minh tam giác EHB đồng dạng với tam giác EFO và $MI.MK = MN.MO$.**Câu 7. (1,0 điểm)** Cho ba số thực a, b, c thỏa mãn $1 \leq a, b, c \leq 2$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức

$$P = \frac{(a+b+c)^2}{a^2 + 2(ab+bc+ca)}.$$

-----HẾT-----

Trình bày lời giải theo chương trình GDPT 2018

Nguyễn Ngọc Hùng – THCS Hoàng Xuân Hãn

Bài 1. Rút gọn các biểu thức sau:

a) $A = \sqrt{12} + 3\sqrt{3}$

b) $B = \left(\frac{1}{\sqrt{x}} - \frac{1}{\sqrt{x}+2} \right) : \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+2}$ với $x > 0$.

Giải. a) Ta có $A = \sqrt{4 \cdot 3} + 3\sqrt{3} = 2\sqrt{3} + 3\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$.

b) Ta có $B = \frac{\sqrt{x}+2-\sqrt{x}}{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2)} \cdot \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}} = \frac{2(\sqrt{x}+2)}{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2) \cdot \sqrt{x}} = \frac{2}{x}$

Bài 2. a) Tìm giá trị của tham số m để đường thẳng $(d): y = 2x + m - 1$ đi qua điểm $A(3;9)$

b) Giải hệ phương trình $\begin{cases} 3x + y = 3 \\ x - 2y = 8 \end{cases}$

Giải. a) Đường thẳng $(d): y = 2x + m - 1$ đi qua điểm $A(3;9)$ trên mặt phẳng tọa độ Oxy nên $9 = 2 \cdot 3 + m - 1$ hay $9 = 5 + m$, suy ra $m = 4$.b) Từ phương trình thứ nhất ta có $y = 3 - 3x$ thế vào phương trình thứ hai được

$$x - 2(3 - 3x) = 8$$

$$x - 6 + 6x = 8$$

$$7x = 14, \text{ suy ra } x = 2. \text{ Do đó } y = 3 - 3 \cdot 2 = -3$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (2; -3)$.**Bài 3.** Cho phương trình $x^2 - 2(m+3)x + m^2 + 3m - 4 = 0$ (m là tham số). Tìm giá trị của m để phương trình đã cho có hai nghiệm phân biệt $x_1; x_2$ thỏa mãn $\frac{x_1 - 8}{x_2} + \frac{x_2 - 8}{x_1} = \frac{4}{3}$.**Giải.** Phương trình có các hệ số $a = 1$; $b = -2(m+3)$; $b' = -(m+3)$; $c = m^2 + 3m - 4$ Ta có $\Delta' = (m+3)^2 - (m^2 + 3m - 4) = 3m + 13$. Để phương trình có hai nghiệm phân biệt thì

$$\Delta' > 0 \text{ hay } 3m + 13 > 0, \text{ suy ra } m > -\frac{13}{3}. \text{ Theo định lí Viète, ta có } \begin{cases} x_1 + x_2 = 2(m+3) \\ x_1 x_2 = m^2 + 3m - 4 \end{cases}$$

$$\text{Do đó } \frac{x_1 - 8}{x_2} + \frac{x_2 - 8}{x_1} = \frac{x_1(x_1 - 8) + x_2(x_2 - 8)}{x_1 x_2} = \frac{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 - 8(x_1 + x_2)}{x_1 x_2}$$

$$= \frac{4(m+3)^2 - 8 \cdot 2(m+3)}{m^2 + 3m - 4} - 2 = \frac{4m^2 + 8m - 12}{m^2 + 3m - 4} - 2. \text{ Để } \frac{x_1 - 8}{x_2} + \frac{x_2 - 8}{x_1} = \frac{4}{3} \text{ thì}$$

$$\frac{4m^2 + 8m - 12}{m^2 + 3m - 4} - 2 = \frac{4}{3} \text{ hay } \frac{2m^2 + 4m - 6}{m^2 + 3m - 4} = \frac{5}{3}, \text{ suy ra } m^2 - 3m + 2 = 0, \text{ suy ra}$$

$$(m-1)(m-2) = 0 \text{ hay } m = 1; m = 2$$

Để $\frac{x_1-8}{x_2} + \frac{x_2-8}{x_1} = \frac{4}{3}$ thì phương trình có nghiệm $x \neq 0$ hay $m^2 + 3m - 4 \neq 0$

suy ra $(m-1)(m+4) \neq 0$ hay $m \neq 1; m \neq -4$. Do đó $m = 2$ thỏa mãn bài toán.

Bài 4. Hai người cùng làm chung một công việc trong $\frac{6}{5}$ giờ thì xong. Nếu mỗi người làm một mình thì thời gian người thứ nhất hoàn thành công việc ít hơn người thứ hai là 1 giờ. Hỏi nếu làm một mình thì mỗi người hoàn thành công việc đó trong bao lâu?

Giải. Gọi thời gian người thứ nhất làm một mình để hoàn thành công việc là x (giờ).

Điều kiện: $x > \frac{6}{5}$. Thời gian người thứ hai làm một mình xong công việc là $x + 1$ (giờ).

Theo bài ra ta có phương trình: $\frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} = \frac{5}{6}$ hay $\frac{2x+1}{x(x+1)} = \frac{5}{6}$, suy ra $5x^2 - 7x - 6 = 0$

Suy ra $(x-2)(5x+3) = 0$, do $x > \frac{6}{5}$ nên $x-2 = 0$ hay $x = 2$ thỏa mãn điều kiện $x > \frac{6}{5}$

Vậy nếu làm một mình để hoàn thành công việc thì người thứ nhất mất 2 giờ, người thứ hai mất 3 giờ.

Bài 5. Cho tam giác ABC vuông tại A, đường cao AH (H thuộc BC). Biết độ dài các cạnh AB = 6cm, BC = 10 cm. Tính độ dài đoạn thẳng BH và $\sin \widehat{ABC}$.

Giải. Áp dụng hệ thức lượng trong tam giác ABC vuông tại A, đường cao AH, ta có:

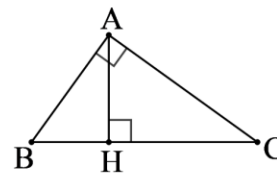
$$AB^2 = BH \cdot BC \text{ hay } 6^2 = BH \cdot 10$$

$$\text{Suy ra } BH = \frac{36}{10} = 3,6 \text{ (cm)}$$

Áp dụng định lý Pythagore, ta có

$$AC = \sqrt{BC^2 - AB^2} = \sqrt{10^2 - 6^2} = 8 \text{ (cm)}$$

$$\text{Do đó } \sin \widehat{ABC} = \frac{AC}{BC} = \frac{8}{10} = 0,8$$

Bài 6. Cho đường tròn tâm O, đường kính AB. Trên đường tròn (O) lấy điểm C khác B sao cho $AC > BC$. Hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại A và C cắt nhau ở E.

a) Chứng minh rằng tứ giác AOCE nội tiếp.

b) Gọi H là giao điểm của AC và OE. Đường thẳng đi qua O vuông góc với AB cắt CE và BC lần lượt tại M và N, EN cắt OC tại K, OE cắt AN tại I. Đường thẳng BE cắt đường tròn (O) tại F (F khác B). Chứng minh rằng $\triangle EHB \sim \triangle EFO$ và $MI \cdot MK = MN \cdot MO$.

Giải. a) Vì AE, CE là các tiếp tuyến của (O) nên

$$AE \perp OA \text{ và } CE \perp OC. \text{ Suy ra } \widehat{EAO} + \widehat{ECO} = 180^\circ$$

Do đó tứ giác AOCE nội tiếp.

b) Theo tính chất tiếp tuyến cắt nhau thì $EA = EC$;

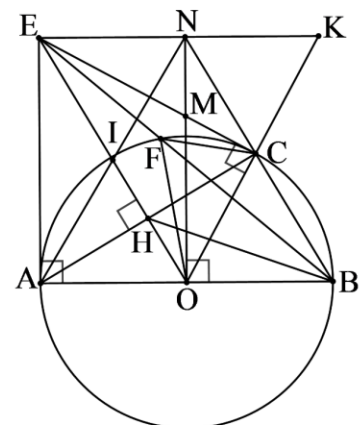
$OA = OC$ nên EO là trung trực của AC hay $EO \perp AC$.

Áp dụng hệ thức lượng trong tam giác vuông ECO, đường cao CH ta có $EC^2 = EH \cdot EO$ (1).

$$\text{Mặt khác } \widehat{ECF} = \frac{1}{2} \text{ số đo } \widehat{CF} \text{ (góc giữa tiếp tuyến và dây cung)}$$

$$\widehat{EBC} = \frac{1}{2} \text{ số đo } \widehat{CF} \text{ (góc nội tiếp), suy ra } \widehat{ECF} = \widehat{EBC}$$

$$\text{Dẫn đến } \triangle ECF \sim \triangle EBC \text{ (g. g), suy ra } \frac{EC}{EB} = \frac{EF}{EC}$$

Vậy giá trị nhỏ nhất của $P = \frac{8}{7}$. Đạt được khi $(a; b; c) = (2; 1; 1)$.